

[Aksel Larsen.]

hed økonomisk eller muliggør det for partierne at udgive deres presse eller at føre deres valgkamp — som for visse partier ved sidste valg skal have kostet adskilligt over 1 mill. kr., man mumler for et enkelt partis vedkommende om 3 mill. kr. — det er nok sandsynligt, at de, der muliggør, at partierne kan ofre så meget på deres agitation og propaganda, også har en ikke ringe indflydelse på partiernes politik. Det vil jeg sådan set ikke gå imod, men jeg ønsker blot, at partiernes vælgere skal vide det.

Jeg ønsker, at partiernes vælgere skal vide: hvem er så interesseret i det partis trivsel, i, at det får størst mulig repræsentation i folketinget, at de vil betale så og så mange penge til partiet? Derfor synes jeg, at vi burde vel i grunden have det ind i grundloven; vi kan passende få det ind i valgloven, jeg tror ikke, det er nok her med en frivillig overenskomst. Vi kan vel få det ind i valgloven, at partierne skal offentliggøre deres af en eller anden instans, indsat af staten måske i forbindelse med ombudsmandsinstitutionen, kontrollerede regnskaber for, hvorfra de har deres indtægter.

Jeg er kommet til det resultat, og her har jeg altså skiftet mening, for jeg har ikke altid været af den mening, at partier er et nødvendigt onde, uden hvilket vi ikke kan få det politiske system i stat og kommune til at fungere herhjemme, men vi kan gøre det til et mindre onde, end det er, og jeg anser som sagt partier for nødvendige, hvis vi sørger for, at de vælgere, partierne bejler til, ved bedst mulig besked om, hvilke interesser partierne kan antages at repræsentere, og de kan kun vide nogenlunde ordentlig besked herom, hvis de får oplysninger om partiernes økonomiske kilder. Jeg tror, det er den vej, vi skal gå. Om vi så også skal have noget i retning af det, de uafhængige foreslår, kan vi forhandle om, men jeg tror ikke, det er så nødvendigt som det, det ærede medlem hr. Baunsgaard og jeg har talt for, og jeg henstiller derfor dette til virkelig alvorlig overvejelse.

Ja, med disse ord kan jeg sige, at vi i øvrigt med iver går ind til arbejdet for at forvandle disse lovforslag til love, men

få dem gjort så gode som overhovedet muligt.

Formanden: Det ærede medlem hr. Iver Poulsen har ordet som ordfører for forslagsstillerne til det under punkt 3 på dagsordenen opførte lovforslag.

Iver Poulsen: Den højtærede indenrigsminister udtalte, at vort forslag om at fjerne spærrereglerne var et brud på tidligere principper. Det kan ikke være anderledes, eftersom vi finder de principper, der hidtil er fulgt, forkerte, fordi vi mener, de er i modstrid med grundloven.

Om vort forslag om forbud mod, at politiske partier modtager bidrag fra faglige organisationer, udtalte den højtærede indenrigsminister og vistnok alle de ærede ordførere betænkeligheder ved, hvordan man skulle kontrollere og afgrænse disse organisationer. Vanskeligheden ved at kontrollere kan måske nok være stor, men man har dog en sådan lovgivning i England, og hvis der blev pålagt de politiske partier, som ikke betaler skat, samme pligt til regnskabsførelse, som er pålagt almindelige skatteborgere, ville kontrolvanskelighederne sikkert kunne overvindes ad den vej.

Det ærede medlem hr. Holger Eriksen mente — ligesom i hvert fald ordførerne for de to store partier venstre og det konservative folkeparti — at spærrereglerne må bevares. Hvis ikke de bliver bevaret, vil det virke ødelæggende for demokratiet, hævdede man. Det er jo — som det ærede medlem hr. Baunsgaard sagde — noget mistænkeligt, at det faktisk kun er de tre store partier, som vil bevare demokratiet og gøre det gennem spærrereglerne. Vi er af en helt anden opfattelse, som jeg vil komme tilbage til om et øjeblik.

Det ærede medlem hr. Holger Eriksen fremhævede videre, at bemærkningen i den skriftlige fremsættelse om, at vi ikke i de sidste hundrede år har haft nogen vanskelighed med regeringsdannelse, er udtryk for den største begrebsforvirring, eftersom vi indtil 1915 havde flertalsvalg i enkeltmandskredse og dette vel nok var den skrappeste spærreregel, man kunne tænke sig. Heroverfor vil jeg gerne sige, at flertalsvalg i enkeltmandskredse, som vi havde indtil